

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ СТУДІЙНИЙ ПРАКТИКУМ

для студентів

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»
освітнього рівня: другого (магістерського)
освітньої програми: 025.00.02 «Сольний спів»

Київ – 2023

Розробник: Цимбал Катерина Олександрівна, старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності.

Викладач: Цимбал Катерина Олександрівна, старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності

Протокол від 28 серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри Маргаарита МАЛАХОВА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.02 «Сольний спів»

___ . ___ . 2023 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи) Юлія МЕРЕЖКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

« ___ » _____ 2023 року

Заступник декана Інна ТКАЧЕНКО
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	<i>вибіркова</i>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>6/180</i>
Курс	<i>2</i>
Семестр	<i>3</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>1</i>
Обсяг кредитів	<i>2</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>
Аудиторні	<i>16 години</i>
Модульний контроль	<i>4 години</i>
Семестровий контроль	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>40 годин</i>
Форма семестрового контролю	<i>залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Студійний практикум» входить до курсу фахових вибіркових дисциплін.

Зміст курсу обумовлений сучасними розробками студійного звукозапису, можливостями використання сучасних технологій у звукозаписі, необхідністю оволодіння належними компетентностями для роботи у студії звукозапису у якості вокаліста.

Мета курсу – розширення/поглиблення **основної/базової фахової компетентності** (за спеціальністю). Поглиблення знань з можливостей сучасних студій звукозапису для запису вокалу, розширення вмінь роботи з програмами секвенсорами та навичок роботи із студійною апаратурою.

Завдання курсу:

- оволодіння знаннями про основи співпраці зі звукорежисером;
- розширення виконавського досвіду;
- формування вмінь і навичок студійного запису голосу;
- розуміння специфіки роботи у студії звукозапису.

Методи роботи курсу «Студійний практикум» обираються відповідно до навчальної теми і залежать від індивідуальних цілей кожного студента.

Форми роботи – практичні заняття, самостійна робота студентів.

Засоби навчання – аудіо-, відеоматеріали, підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації і вказівки.

Формою контролю знань та вмінь студентів з курсу «Студійний практикум» є дві модульні контрольні роботи та завершується вивчення курсу заліком у 3 семестрі.

Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні проблеми музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 2	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК 3	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
	ЗК 4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗК 7	Здатність до міжособистісної взаємодії.
	ЗК 9	Здатність працювати автономно
Спеціальні	СК 1	Здатність створювати, реалізовувати і

(фахові, предметні) компетентності		висловлювати свої власні художні концепції.
	СК 3	Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, створенню продуктів музично-виконавської творчості.
	СК 4	Здатність інтерпретувати художні образи у вокально-виконавській та музично-педагогічній діяльності.

3. Програмні результати навчання

РН-1	Володіти професійними навичками вокально-виконавської, творчої та музично-педагогічної діяльності.
РН-3	Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
РН-4	Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
РН-5	Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
РН-6	Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН-7	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні етапи історії звукозапису;
- основні програми-секвенсори для обробки звуку, та мати елементарні навички роботи в одній з них;
- основні етапи роботи над записом вокального твору у студії;
- основні елементи студії звукозапису та складові звукового тракту;
- основи співпраці зі звукорежисером;
- специфіку роботи у студії звукозапису.

вміти:

- проявити вокально-виконавські здібності в умовах студії звукозапису;
- розуміти складнощі процесу студійного запису голосу вокаліста;
- застосовувати набуті теоретичні знання та практичні вміння у подальшій професійній діяльності.

- дотримуватись вимог техніки безпеки при роботі з електрообладнанням;
- здійснювати пошук необхідної інформації в мережі інтернет;
- комутувати студійне обладнання;
- мати елементарні навички роботи звукорежисера;
- вміти зробити накопичення, зведення та мінімальний мастеринг музичної інформації;
- користуватися спеціальною літературою;
- здійснити аналіз результатів самостійної роботи.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Усього	Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний контроль	
Змістовий модуль 1. Зведення та мастеринг							
Тема 1. Поняття мастерингу звукової продукції. Загальні принципи зведення в стерео. Використання апаратних пристроїв для зведення та мастерингу.	14			4			10
Тема 2. Обробка аудіо треків та треків VSTi.	14			4			10
Тема 3. Історія обробки та статистика аудіоданих. Використання аналізаторів спектру аудіосигналу.	14			4			10
Тема 4. Експортування зведеної композиції.	14			4			10
Модульний контроль.	4					4	
Залік.							
Разом	60			16		4	40

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Зведення та мастеринг.

Тема 1: Поняття мастерингу звукової продукції. Загальні принципи зведення в стерео.

Поняття «мастеринг». Відомості з історії мастерингу. Поняття - Рефернсні треки. Розділення каналів, створення Треків «Папок» та «Fx»/Групування та розгрупування треків.

Використання апаратних пристроїв для зведення та масте рингу.

Еквалайзери, лімітер, компресор, максимайзер, ділей, ревербератор та інші.

Тема 2: Обробка аудіо треків та треків VSTi.

Audio Part Editor та Sample Editor. Audio Event, Regions, Scale та інше.

- використання обробок;
- панорамування;
- підбір гучності треків;
- використання ефектів.

Тема 3: Історія обробки та статистика аудіоданих. Використання аналізаторів спектру аудіосигналу.

Аналізатор спектру, наявний у Cubase, доступний лише за наступних умовах: у проекті є хоча б один аудіотрек, на треку є аудіодані та виділений хоча б фрагмент аудіоповідомлення або частини з аудіодан-

ними. Аналізатор спектру відкривається командою **Audio > Spectrum Analyzer**

головне меню. Також аналізатор спектру можна викликати засобами інспектора вікна **Sample Editor** (секція **Process** інспектора, команда **Spectrum Analyzer** у списку **History & Statistics**). Команда виклику аналізатора спектру

відкриває діалогове вікно **Spectrum Analyzer**, призначене для вибору параметрів спектрального аналізу.

Тема 4: Експортування зведеної композиції. Формати збереження музичної інформації.

Які б завдання ви не вирішували за допомогою Cubase, завершувати роботу над проектом буде команда **File > Export > MIDI File** або **File > Export > Audio Mixdown** головного меню. Друга команда знадобиться, якщо ви використовували Cubase за основним призначенням - як віртуальний звукову студію. Адже ви захочете перетворити свій проект на готовий продукт і довести його до слухача.

Загальний принцип збереження аудіо на цифрових носіях полягає у послідовній фіксації значень амплітуди звукових коливань, які при відтворенні звуку відповідатимуть положенню мембран у гучномовцях. Ці значення записуються з певною частотою дискретизації та певним амплітудним розділенням. Для зменшення обсягів, ці дані можуть бути стиснені з втратами або без втрат.

- нестиснені формати – такі як WAV, AIFF, AU або PCM;
- формати зі стисненням без втрат – FLAC, Monkey's Audio (розширення APE), Shorten, Tom's lossless Audio Kompressor (TAK), TTA, ATRAC

Advanced Lossless, Apple Lossless, MPEG-4 SLS, MPEG-4 ALS, MPEG-4 DST, Windows Media Audio Lossless (WMA Lossless).

- формати зі стисненням з втратами – MP3, Ogg Vorbis, Musepack, AAC, ATRAC чи lossy Windows Media Audio (WMA).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Змістовий модуль 1	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-
Відвідування практичних занять	1	8	8
Робота на семінарському занятті	10		
Робота на практичному занятті	10	8	80
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25
Разом		-	133
Максимальна кількість балів:		133	
Розрахунок коефіцієнта:		1,33	

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

	Зміст завдання	Академічний контроль На практичному занятті (повідомлення, відтворення у практичній діяльності)		Бали
1.	Обґрунтування необхідності процесу зведення.	Глибина та всебічність розкриття змісту питання	1	5
		Оригінальність підходу до розгляду проблеми	1	
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Висловлення власної думки	1	
		Вчасність виконання	1	
2.	Узагальнити поняття мастерингу звукової продукції.	Глибина та всебічність розкриття змісту питання	1	5
		Оригінальність підходу до розгляду проблеми	1	
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Висловлення власної думки	1	
		Вчасність виконання	1	
3.	Описати загальні принципи зведення в стерео.	Глибина та всебічність розкриття змісту питання	1	5
		Оригінальність підходу до розгляду проблеми	1	
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Висловлення власної думки	1	
		Вчасність виконання	1	
4.	Проаналізувати використання аналізаторів спектру аудіосигналу.	Глибина та всебічність розкриття змісту питання	1	5
		Оригінальність підходу до розгляду проблеми	1	
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Висловлення власної думки	1	
		Вчасність виконання	1	

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Передбачено такі дистанційні види роботи: записані та завантажені до ЕНК / Google Drive презентації/реферати/відеоролики створені студентом; online захист свого проекту (презентації/реферату/відеоролику); online опитування на практичному занятті. Це допомагає формувати готовність студентів до впровадження технології дистанційного навчання в їх подальшій професійній діяльності.

№	Модульна контрольна робота 1	Критерії оцінювання		Бали
1	1-ше практичне завдання (Використання апаратних пристроїв для зведення та мастерингу).	своєчасність виконання завдання	1	7
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
		іноваційність	1	
		науковий підхід	1	
2	2-ге практичне завдання (Обробка аудіо треків та треків VSTi).	своєчасність виконання завдання	1	6
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
		іноваційність	1	
3	3-тє практичне завдання (Історія обробки та статистика аудіоданих. Використання аналізаторів спектру аудіосигналу).	своєчасність виконання завдання	1	6
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
		іноваційність		
4	4-тє практичне завдання (Експортування зведеної композиції. Вибір звукового формату. Стандартні звукові формати).	своєчасність виконання завдання	1	6
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
		іноваційність	1	
Максимальна кількість балів				25

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік – 3 семестр, виставляється за результатами роботи протягом семестру.

6.5. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Студійний практикум»

Разом: 60 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год.

	3 семестр				
Модулі	Змістовий модуль 3				
Назва модуля	Зведення та мастеринг				
К-сть балів за модуль	133 балів				
Теми практичних занять	Поняття мастерингу звукової продукції. Загальні принципи зведення в стерео. Використання апаратних пристроїв для зведення та мастерингу	Обробка аудіо треків та треків VSTi	Історія обробки та статистика аудіоданих. Використання аналізаторів спектру аудіосигналу.	Експортування зведеної композитом. Формати музичної збереження інформації.	Формати музичної
Бали	20+2=22	20+2=22	20+2=22	20+2=22	
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	
МКР	модульна контрольна робота - 25 балів				
Усього:	133 бали. Коефіцієнт – 1,33.				

8. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Каблова, Т.О., Цимбал, К.О., Цимбал, С.В.. До питання використання сучасних технологій для набуття професійних компетентностей на прикладі цифрових інструментів VIRTUAL STUDIO TECHNOLOGY. Молодий вчений, (2019) 1 (65), 365-368. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-1-65-83>
2. Цимбал, К.О., Цимбал, С.В.. Сам собі звукорежисер або як зібрати домашню студію звукозапису. Сучасна мистецька освіта виклики та перспективи Збірник статей, 2021, 4: 92-99.
3. Цимбал, К.О., Цимбал, С.В.. Використання програм секвенсорів та графічних редакторів у навчальному процесі. Конкурентоспроможність вищої освіти України в умовах інформаційного суспільства [Електронний ресурс]: збірник тез I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 9 листопада 2018 р)/Чернігів. нац. технол. ун-т.–Текст. і граф. дані.–Чернігів, 2018.–779 с.–Режим доступу: <https://www.stu.cn.ua>. 141с.
4. Цимбал, К.О., Цимбал, С.В.. Можливі комплектації домашньої студії звукозапису. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації», 2021, 70: 141-143.

Додаткова

1. Завалко К.В. Формування готовності майбутнього вчителя музики до інноваційної діяльності. – Київ: Electronic National Pedagogical Dragomanov University Repository ISSN:2310-8290. 2013
2. Куш Є. В. Провідні тенденції сучасної музичної культури [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.x-pdf.ru/6tehnicieskie/229985-1-udk-008-78-kusch-vgen-vadimovich-kandidat-mistectvoznnavstva-starshiy-vikkladach-nacionalnoi-akademii-kerivnih-kadriv.php>
3. *Меннінг, Пітер (2004), Електронна та комп'ютерна музика, Oxford University Press, США, с. 129-132, ISBN 0-19-514484-8*
4. Цимбал, К.О., Цимбал, С.В.. Як обрати звукову апаратуру або короткий путівник по морю «заліза» для тих хто розгубився. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації», 2022, 85: 44-46.
5. Petelin, Roman, and Yury Petelin. PC Music Home Studio: Secrets, Tips, & Tricks. Wayne: A-LIST, 2002. – 640 p.
6. Petelin, Roman, and Yury Petelin. Cakewalk SONAR: Plug-Ins & PC Music Recording, Arrangement, and Mixing. Wayne: A-LIST, 2002. – 696 p.
7. Petelin, Roman, and Yury Petelin. Cool Edit Pro 2 in Use. Wayne: A-LIST, 2003. – 454 p.
8. Petelin, Roman, and Yury Petelin. Cubase SX 2: Virtual MIDI and Audio Studio. Wayne: A-LIST, 2004. – 532 p.
9. Petelin, Roman, Yury Petelin. FL Studio in Use. Wayne: A-LIST, 2005. – 300 p.